

COVID-19 aşılması: Afrika ve Orta Doğu'daki aşı eşitsizliğini gidermek için ne öğrendik ve daha fazla ne yapabiliriz?

COVID-19 aşıları için bilgi formu

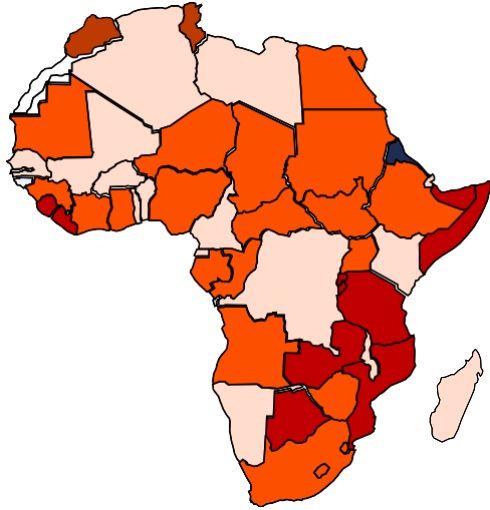
Daha fazla bilgi için www.touchinfectiousdiseases.com adresini ziyaret edin

AFRİKA

Afrika'da COVID-19 aşı eşitsizliği

1 Aşılanma oranları Afrika genelinde büyük farklılıklar göstermektedir¹

2 Aşıların satın alınabilirliği ve erişilebilirliği değişiklik göstermektedir

Ülke gelirine göre aşılanma^{2*}:

Nüfusun %40'ını aşılanmanın maliyeti^{3†}

ABD

Botsvana

Gana

Madagaskar

*En az bir doz COVID-19 aşısı; †Mevcut sağlık harcamalarının yüzdesi olarak.

3 Aşı eşitsizliğinin önündeki engeller⁴⁻⁶

Fikri mülkiyet ve kâr

Teknoloji transferinin olmaması

Düşük finansman

Tedarik ve erişim

Aşı istifleme

Aşıyla ilgili yanlış kanılar

Yetersiz sağlık sistemleri

1 Aşılamada sağlık çalışanı olarak rolünüz^{7,8}

"Sağlık çalışanları, özellikle topluluklarda yaşayanlar, aşı kararlarının en güvenilir danışmanı ve etkileyicisi olmaya devam ediyor"

Avantajlar ve riskler hakkında iletişim

Dozların zamanlanması ve aralıklandırılması

Önlemlerin ve kontrendikasyonların gözlenmesi

Aşı uygulama

Aşının saklanması ve taşınması

Yan etkilerin yönetimi ve raporlanması

2 Aşı tereddüdünü nasıl giderebilirsiniz?

Güven oluşturun⁹

Dinleyin

Yargılamadan dinleyin ve soruları cevaplayın

Sorun

Yanlış bilgileri daha iyi anlamak ve düzeltmek için sorular sorun

Eğitin

Aşı alımını teşvik etmek için kendi hayatınızdan aşılardan faydalarıyla ilgili hikayeler anlatın

Geri dönün

Cevabı bilmiyorsanız öğrenin ve soruya tekrar hazırlanın

Sohbetlere hazırlanın^{9,10}

"Sağlık sorunlarına yol açabileceğini duydum. Bu doğru mu?"

"COVID-19 aşısı oldum ve herhangi bir komplikasyon yaşamadım. COVID-19'un neden olduğu sağlık sorunlarının riskleri aşının risklerinden çok daha yüksek."

SÇ

"COVID-19 aşılı hakkında bilinçli bir karar verecek kadar bilgim yok."

"Tüm COVID-19 aşılı, hastalığa karşı güvenli bir şekilde bağışıklık geliştirmek için vücudun doğal savunmasıyla birlikte çalışır. Bu, vücudunuzun virüsle savaşmaya hazır ve ciddi hastalıkların veya ölümün önlenmesine yardımcı olduğu anlamına gelir."

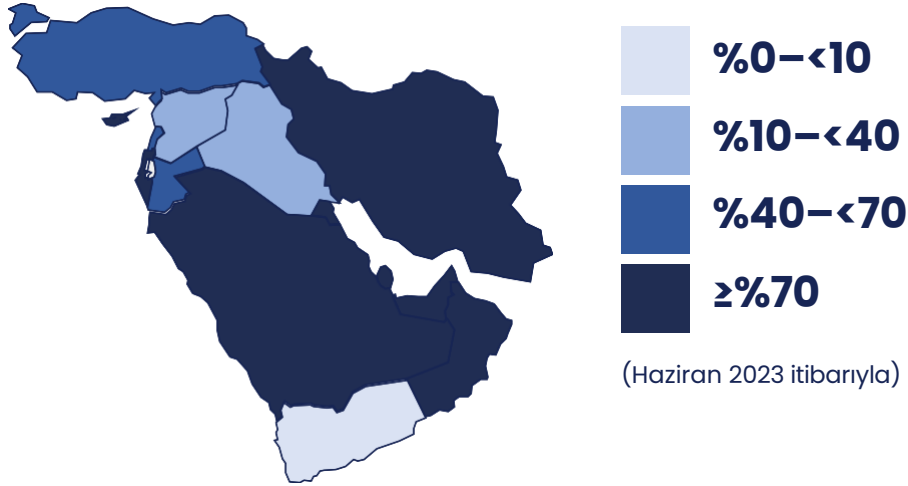
SÇ

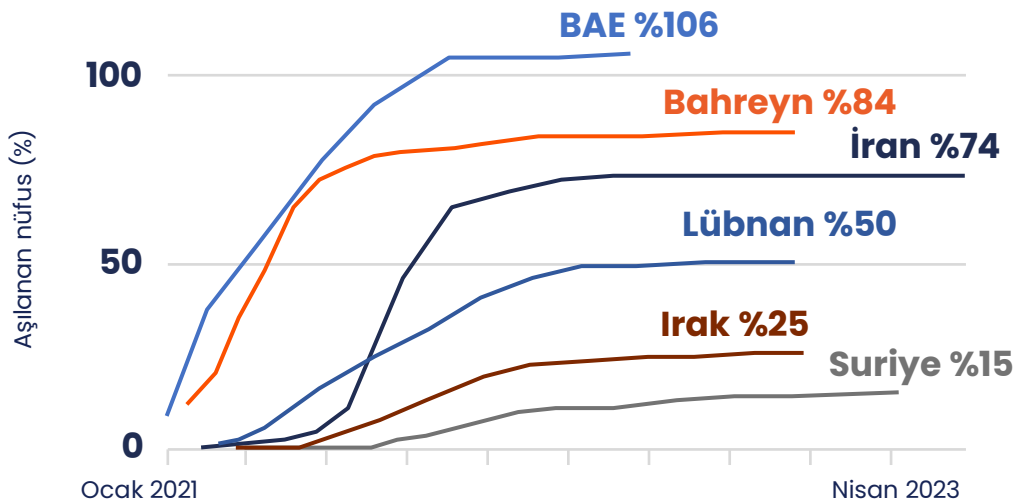
ORTA DOĞU

Orta Doğu'da COVID-19 aşısı eşitsizliği

1 Aşılanma oranları OD genelinde büyük farklılıklar göstermektedir¹¹

2 OD'de aşılanma oranları yatay bir seyir izliyor¹¹

3 Neden aşı eşitsizliği var?¹²⁻¹⁷

Genel algı

COVID-19 aşısına duyulan korku ve güven eksikliği

Erişilebilirlik

Eşit olmayan aşı dağıtımı

Satın alınabilirlik

Düşük sosyoekonomik durum veya azınlık statüsü, daha düşük aşılanma oranlarıyla ilişkilidir

4 Aşı eşitsizliğinin geniş kapsamlı sonuçları vardır¹⁸⁻²¹

Yeni varyantların oluşturduğu tehdit

Sürü bağışıklığını önler

Tekrarlayan dalgalar

Salgını uzatır

Enfeksiyonlarda artış

Ekonomik uçurumları genişletir

1

MENA bölgesinde kullanılan stratejiler²²

Toplumun katılımı

Olumlu davranışlar için toplumsal geleneklerden yararlanılması

Risk hakkında kişiye özel iletişim

Yanlış kanıların giderilmesi

Meslektaş aşılama

Sosyal medya kullanılarak yapılan aşı kampanyaları

2

Belirli gruplarda aşı alımının teşvik edilmesi²³

Bazı Orta Doğu ülkelerinde kadınlarda aşı tereddüdü daha yüksek ve aşılama oranları daha düşüktür

	Engel	Müdahale
Yapısal	Sınırlı hareketlilik ve süre	Aşığı kadınların sık bulunduğu yerlere getirin
Toplumsal	Kültürel olarak kadın SÇ'lerin tercih edilmesi	"Yalnızca kadınlara" yönelik aşılama tesislerini ve platformlarını teşvik edin ve sağlayın
Bireysel	Yan etki korkusu	Güvenilir habercilerden gelen olumlu hikayeleri paylaşın
	Riskin daha düşük olduğu algısı	COVID-19'a yakalanma risklerini vurgulayın ve olumlu sosyal mesajlar kullanın

1 COVID-19'un yeni varyantları önemli riskler oluşturmaktadır²⁴⁻²⁸

2 COVID-19 takviye dozlarının rolü^{1,29-31}

Takviye dozları enfeksiyona, semptomatik hastalıklara ve ciddi sonuçlara karşı **aşının etkinliğini artırır**

Takviye dozları, varyant hedefli olmasa bile varyantlara karşı **koruma sağlar**

Afrika'da 35 üye devlet hatırlatma dozları sunmaktadır

OD genelinde insanların ~%0,2-70,7'si ≥ 1 takviye tozu aldı

3 Takviye dozları için DSÖ SAGE önerileri^{32*}

Öncelikli kullanım grupları

YÜKSEK

Daha yaşlı yetişkinleri, önemli ek hastalıkları olan genç yetişkinler, hamileler, bağışıklığı baskılanmış ve **ön saflardaki sağlık çalışanları**

ORTA

Rutin olarak önerilmez[†]

DÜŞÜK

*Ek takviye dozlarının uygulanmasına ilişkin temel öneriler (ilk takviye dozunun ötesinde); †Yaş sınırlaması ülkeler tarafından belirlenecektir; ‡Halk sağlığına minimum düzeyde etki etmeleri ve çoğu ortamda düşük maliyetli olmaları nedeniyle aşılardan rutin programlara dahil edilmesi önerilmez.

Kısaltmalar ve referanslar

Kısaltmalar

BAE, Birleşik Arap Emirlikleri; DSÖ, Dünya Sağlık Örgütü; MENA, Orta Doğu ve Afrika; OD, Orta Doğu; SAGE, Aşılama Konusunda Stratejik Danışma Uzman Grubu; SÇ, sağlık çalışanı.

Referanslar

1. Afrika Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezleri. Şu adreste mevcuttur: <https://africacdc.org/covid-19-vaccination/> (12 Haziran 2023'te erişim sağlandı).
2. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı. Şu adreste mevcuttur: <https://data.undp.org/vaccine-equity/> (27 Haziran 2023'te erişim sağlandı).
3. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı. Şu adreste mevcuttur: <https://data.undp.org/vaccine-equity/explore-data> (27 Haziran 2023'te erişim sağlandı).
4. Kunyenje CA, et al. *Front Public Health*. 2023;11:1087662.
5. Turyasingura N, et al. *Trans R Soc Trop Med Hyg*. 2023;117:470–2.
6. Msellati P, et al. *Lancet*. 2022;400:1304.
7. Dünya Sağlık Örgütü. Şu adreste mevcuttur: www.who.int/news-room/spotlight/ten-threats-to-global-health-in-2019 (13 Haziran 2023'te erişim sağlandı).
8. Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezleri. Şu adreste mevcuttur: www.cdc.gov/vaccines/hcp/admin/storage/providers-role-vacc-admin-storage.html (13 Haziran 2023'te erişim sağlandı).
9. Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu. Şu adreste mevcuttur: www.unicef.org/southafrica/media/5691/file/ZAF-talking-about-vaccines-2021.pdf (15 Haziran 2023'te erişim sağlandı).
10. COVID-19 İletişim Ağı. Şu adreste mevcuttur: <https://bit.ly/3qTkfpe> (15 Haziran 2023'te erişim sağlandı).
11. Our World in Data. Şu adreste mevcuttur: <https://bit.ly/43wcUtn> (20 Temmuz 2023'te erişim sağlandı).
12. Abouzid M, et al. *Vaccines (Basel)*. 2022;10:1270.
13. Abuhammad S, et al. *PLoS One*. 2022;17:e0271625.
14. Al Naam YA, et al. *Public Health Pract (Oxf)*. 2022;3:100258.
15. Rydland HT, et al. *Hum Soc Sci Comm*. 2022;9:1–6.
16. Saban M, et al. *Int J Equity Health*. 2021;20:242.
17. Benderly M, et al. *Int J Epidemiol*. 2022;51:709–17.
18. Oehler RL, Vega VR. *Int J Infect Dis*. 2022;123:133–5.
19. Ye Y, et al. *Nat Hum Behav*. 2022;6:207–16.
20. Katz IT, et al. *N Engl J Med*. 2021;384:1281–3.
21. Oehler RL, Vega VR. *Open Forum Infect Dis*. 2021;8:ofab443.
22. Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu. Şu adreste mevcuttur: www.unicef.org/mena/media/10821/file/UNICEF-aliteratureanalysisFINAL.pdf.pdf (10 Temmuz 2023'te erişim sağlandı).
23. Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu. Şu adreste mevcuttur: www.unicef.org/mena/media/15361/file/LittleJabAidforWomen.ENG_.pdf.pdf (10 Temmuz 2023'te erişim sağlandı).
24. El-Shabasy RM, et al. *Int J Biol Macromol*. 2022;204:161–8.
25. Shaman J, Yang W. *PLoS Comput Biol*. 2023;19:e1011278.
26. Dünya Sağlık Örgütü. Şu adreste mevcuttur: <https://www.who.int/news-room/feature-stories/detail/the-effects-of-virus-variants-on-covid-19-vaccines> (22 Haziran 2023'te erişim sağlandı).
27. Asundi A, et al. *Cell Host Microbe*. 2021;29:1036–9.
28. Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezleri. Şu adreste mevcuttur: www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/variants/index.html (3 Temmuz 2023'te erişim sağlandı).
29. Afrika Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezleri. Şu adreste mevcuttur: <https://africacdc.org/download/guidance-on-administration-of-covid-19-vaccine-boosters-in-africa/> (29 Haziran 2023'te erişim sağlandı).
30. Abu-Raddad LJ, et al. *N Engl J Med*. 2022;386:1804–16.
31. Our World in Data. Şu adreste mevcuttur: <https://bit.ly/3YnhHMR> (8 Ağustos 2023'te erişim sağlandı).
32. Dünya Sağlık Örgütü. Şu adreste mevcuttur: <https://bit.ly/3sILX3L> (11 Temmuz 2023'te erişim sağlandı).

Bu bilgi formu sağladığı rehberliğin, hasta bakımını doğrudan etkilemesi amaçlanmaz. Klinisyenler her zaman hastalarının durumunu ve potansiyel kontrendikasyonları değerlendirmeli ve burada yer alan prosedürler, ilaçlar veya diğer teşhis veya tedavi yollarını değerlendirmeden önce ilgili üretici ürün bilgilerini veya diğer yetkililerin tavsiyelerini gözden geçirmelidir.

Bilgi formu kapsamımız, herhangi bir ürünün/ürünlerin veya kullanımın/kullanımların zimnen onaylandığı anlamına gelmez. touchINFECTIOUS DISEASES herhangi bir bilginin doğruluğunu, yeterliliğini veya eksiksizliğini garanti edemez ve herhangi bir hata veya eksiklikten sorumlu tutulamaz.